

RECULL
de
EXIMPLIS

E MIRACLES, GESTES
E FAULES

e altres ligendes ordenades per
A-B-C

tretes de un manuscrit en pergami del
 començament del segle xv,
 ara per primera volta estampades
 baix la direccio d'en

Marian Aguilo y Fuster

VOL. I

BARCELONA

ANY M.DCCC.LXXXI

DIX. — *Miracle e eximpli con es profitosa cosa a la anima del deffunt que la penitencia que ell deuia fer en la sua vida sia feta e complida per altre apres la sua mort, segons que recompte Pere Damia.*

¶ OBLIGATUS pro aliquo hic in futuro soluet illud,

UN monge embolicat en molts peccats al qual fon donada molt gran penitencia, prega a un monge son amich que de la dita penitencia li ajudas a complir la tercera part. E fet lo dit prometiment morise. E apres de poch dies passats aparech al dit son amich, e demanali con li anaua? Bem anare fino per la obligacio que fiu de complir la terça part de la tua penitencia, per la qual cosa jo he soffert e soffir molts grans turments; e tu digues als monges de aquest monestir que macorreguen ab les sues suffragies, misses e oracions. Les quals fetes, aparech altra vegada al dit monge son amich, e dixli con era ja fora de totes les penes e turments despuys quels dits monges li hauen ajudat, e pagaren ço que ell hauia promes per ell.

DX. — *Miracle e eximpli quel hom pecca mortalment con no soffer castich ne correccio de paraula, segons que recompte Beda en les Gestes dels Angels.*

¶ OBSTINATUS in peccatis suis damnatur.

UN conuerç se mete en una orde, e era hom molt corrupte en ses condicions, per tal

manera que con lo castigauen no sefmenaua, ans se feya pijor; mas per tal con era bon seruicial tenienlo en lo couent e en la orde. E apres sdeuenchse que ach gran malaltia, e appella denant si los frares del couent, e dixlos que ja veyan l'inferr ubert, e que li hauen donat loch on stignes prop de Judes, e de Pilat, e de Cayfas; e los dits frares induyntlo ques comfessas, dix que nos podia comfessar, car ja era donada sentencia contra ell. E en aquella apartinacia ell mori.

DXI. — *Eximpli con lom quis aparta per seruir Deu no deu estar ocios, segons que recompte en la vida dels sants Pares.*

¶ OCIUM detestandum.

UN hermita jassos que fos molt apartat del mon en manera que la obra que feya de ses mans no la podia vendre, pero continuament ell feya cabaços e couens de les palmes per no star ocios, e encare per escufar les ymaginacions.

DXII. — *Eximpli con es despleent cosa a Deu e plasent al diable de la persona qui en la sgleya parla paraules ocioses, segons que recompte Jacme de Vitriaco.*

¶ OCIOSA verba precipue in ecclesia non sunt dicenda.

UN diable staua en una sgleya demunt una colona scriuint en un paper les paraules ocioses que deyen dues fembres dins la dita sgleya; e con lo paper fon tot scrit, lo dit diable ab

les dents volia estendre e creixer lo dit paper en que pogues mes auant scriure; e axi con lo diable tiraua ab les dents lo dit paper, lo paper fefquinça per tal manera quel dit diable al tirar que feu caygue de la dita colona, e dona gran colp del toç en lo trespol de la dita sgleya. E allo vee un fant hom qui deya la missa en aquella sgleya, e acabada de dir la missa dix a un companyo seu ço que hauia vist del dit diable.

DXIII. — *Eximpli marauellos de un hermita qui stech .cxx. ayns dins una cella, segons ques recompte en la vida dels sants Pares.*

¶ OCULI sunt reprimendi.

UN hermita qui hauia nom Eladio, cent e vint ayns stech en la sua cella que no alça los uylls per veure la cuberta de la dita cella.

DXIV. — *Eximpli con los ulls son principi e ocafio de peccat, segons que recompte Pere de Clarefuals.*

¶ OCVLUS est inimicus cordis.

AQUEST dit .P. de malaltia que ach en lo cap perde la un huyll. E apres alegrauafen per que laua perdut, dient que hauia perdut un de sos enemichs, e que li desplaya mes del hull que li romania que daquell que hauia perdut.

DXV. — *Miracle e eximpli de un fant abat qui hauia nom Johan, qui tres ayns stech de peus*

faent continuament oracio, que james no se sech per menjar ne per dormir, segons que recompte sent Geronim.

¶ ORACIO debet esse continua et cum reuerencia.

UN abat qui hauia nom Johan tres ayns estigue dejus una roca faent oracio, que dins aquells tres ayns nos gita ne dormi ne salfigue, sino tota veguada de peus dormia, e no menjaua de tota la sepmana sino lo digmenge: e los peus li podriren e li caygueren tots a troços. E complits los dits tres ayns vench un angel qui per volentat de Deu li torna los dits peus axi fans con james foren. E quesqun die dins los dits tres ayns lo dit fant abat Johan feya dir una missa a un clergue.

DXVI. — *Miracle del fadri Bonifaci, segons que recompte sent Gregori.*

¶ ORACIONEM impedit raptor.

UN die stant Bonifaci fadri vench una rabofa, e pres una gallina de casa de la mare del dit Bonifaci, e leualassen. E tentost lo dit Bonifaci entra en la esgleya, e agenollas, e feu oracio: Senyor Deu, placiat que jo pugue menjar de ço que ma mare cria e menge, car la rabofa ho menge. E exint de la sgleya la rabofa li vench denant, e lexa la galina viua que sen portaua; e la rabofa tentost mori alli.

DXVII. — *Miracle de .j. monge mort que con*